

PICTURE – Priests' ICT Use in their Religious Experience

RAPORT POLSKA (VER. 1.1)

Opis badania: badanie PICTURE dotyczy korzystania z technik informacyjnych i komunikacyjnych (TIK) a w szczególności Internetu przez księży Kościoła Katolickiego na całym świecie. Celem badania PICTURE nie jest udzielenie odpowiedzi na pytanie: Jak wielu księży używa TIK? Celem jest natomiast ukazanie aktywności duszpasterskiej prowadzonej przez księży online oraz przedstawienie ich postaw wobec technologii cyfrowych. Badanie PICTURE dotyczy jedynie księży, którzy mają dostęp do Internetu, nazywanych w tym raporcie eKapłanami.

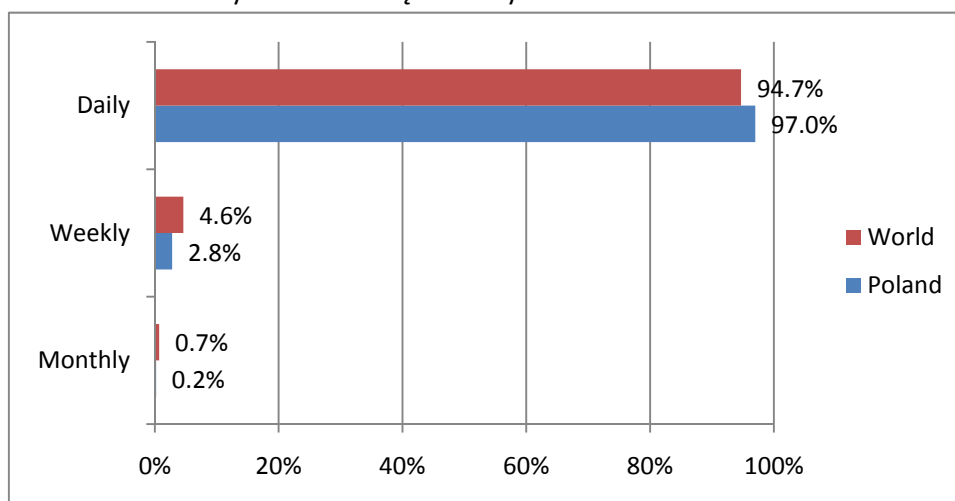
Badanie PICTURE jest prowadzone przez Wydział Nowych Mediów w Edukacji i laboratorium webatelier.net Uniwersytetu Włoskiego Szwajcarii (Lugano, Szwajcaria), we współpracy z Wydziałem Komunikacji Społecznej i Instytucjonalnej Papieskiego Uniwersytetu Świętego Krzyża (Rzym), zostało wsparte przez Kongregację ds. Duchowieństwa.

Wyniki badania: Liczba respondentów ankiety to 4 992 osoby, czyli ponad 1,2% ogólnej liczby kapłanów na świecie (źródło: Kongregacja ds. Duchowieństwa, 2007): 6,6% ankiet zostało wypełnionych w formie papierowej (328) a 93,4% wypełniono online (4 664). Respondenci pochodzili ze 117 krajów wszystkich kontynentów: 54,6% z Europy, 37,3% z Ameryki Północnej i Południowej, 3,9% z Azji, 2,6% z Afryki i 1,6% z Oceanii. Procentowa liczba respondentów pochodzących z Europy, obu Ameryk i Oceanii jest większa od procentowej liczby księży działających w wymienionych obszarach, podczas gdy Azja i Afryka są reprezentowane przez mniejszą część respondentów, dlatego też zastosowano średnią ważoną w celu zbalansowania owej różnicy. Odpowiedzi pochodzące z Polski (omawiane w tym raporcie) pochodzą z 470 ankiet, czyli od 1,6% ogólnej liczby kapłanów w tym kraju (29 014, źródło: Kongregacja ds. Duchowieństwa, 2007).

POPULACJA					
PICTURE ŚWIAT			PICTURE POLSKA		
eKapłani ogółem	4'992		eKapłani ogółem	470	
średnia wieku	48 lat	22.9% zakonni 77.1% diecezjalni	średnia wieku	43 lata	14.4% zakonni 85.6% diecezjalni
średni staż kapłański	20 lat	21 lat zakonni 19 lat diecezjalni	średni staż kapłański	16 lat	15 lat zakonni 17 lat diecezjalni

POSIADANIE I CZĘSTOTLIWOŚĆ KORZYSTANIA Z TIK

Wykres 1: Jak często korzystasz z Internetu?

Komentarz:

97,0% e Kapłanów w Polsce korzysta z Internetu codziennie, co nieznacznie przewyższa średnią światową (94,7%). 81,1% respondentów posiada laptopa, 78,9% komputer stacjonarny. Dostęp do pozostałych mobilnych technologii kształtuje się na poziomie od 96,8% w przypadku telefonów komórkowych (świat: 90,6%), przez 79,8% jeśli chodzi o aparaty cyfrowe, 44,5% dla odtwarzaczy mp3 do 17% w przypadku pozostałych przenośnych urządzeń (palmtopy itp., świat: 25,7%).

GŁÓWNE AKTYWNOŚCI POSŁUGI KAPŁAŃSKIEJ

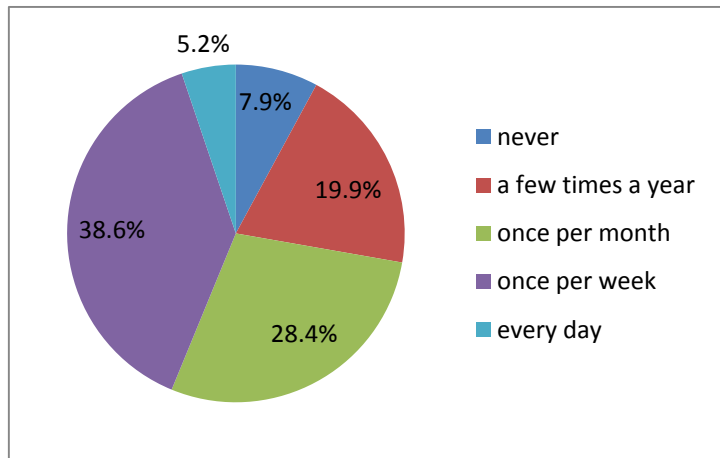
Homilie (nauczanie):

Komentarz:

Internet jest wartościowym źródłem podczas przygotowania kazań i jako pomoc podczas nauczania, ale nie jest tak często wykorzystywany w tym celu jak w pozostałych częściach świata. 43,8% eKapłanów w Polsce poszukuje materiałów do homilii online co najmniej raz w tygodniu, podczas gdy średnia światowa pozostaje na poziomie 61,4%.

42,9% eKapłanów w Polsce postrzega korzystanie z Internetu za raczej przydatne i bardzo przydatne w celu lepszego przygotowania homilii, podczas gdy 18,7% twierdzi, że używanie Internetu w tym celu jest zupełnie nieprzydatne (świat: odpowiednio 50,6% i 6,8%).

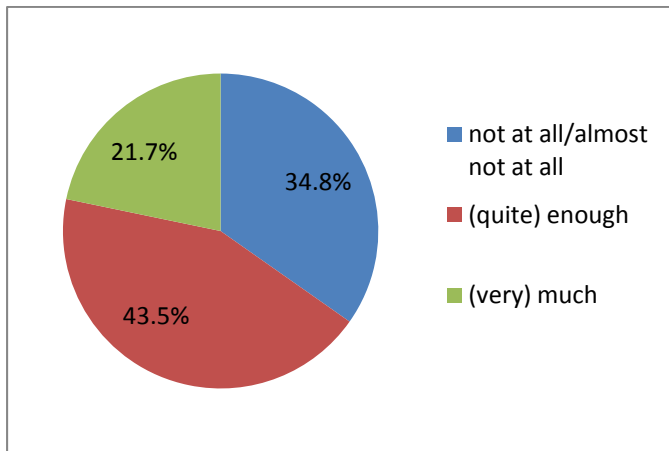
Wykres 2: Jak często używasz Internetu w celu znalezienia materiałów do homilii?

Porady duchowe:

Wykres 3:

Jak oceniasz przydatność Internetu w celu oferowania porad duchowych?

Komentarz:

Procentowa liczba eKapłanów, którzy uznali Internet za raczej nieprzydatny i zupełnie nieprzydatny w celu oferowania porad duchowych sięgnęła w Polsce 34,8%, a 21,7% uważa to medium za przydatne lub bardzo przydatne.

Z drugiej strony eKapłani w Polsce postrzegają Internet za przydatny lub bardzo przydatny w celu szukania informacji (90,5% respondentów), czytania o aktualnych wydarzeniach (84,3%) lub w celach edukacyjnych / badawczych (70,7%). Co więcej, 63,7% respondentów w Polsce postrzega Internet jako przydatny lub bardzo przydatny dla wspierania działań parafialnych (świat: 60,6%).

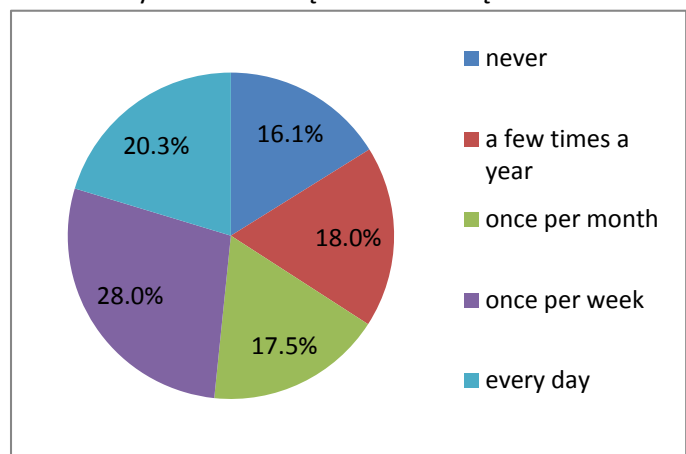
Modlitwa:

Komentarz:

Jedynie 16,1% respondentów w Polsce nigdy nie używało Internetu aby się modlić online (odnosi się to głównie do Liturgii Godzin używanej poprzez urządzenia przenośne), a 48,3% z nich robi to co najmniej raz w tygodniu (świat: odpowiednio 35,7% i 35,9%). 20,3% modli się online codziennie.

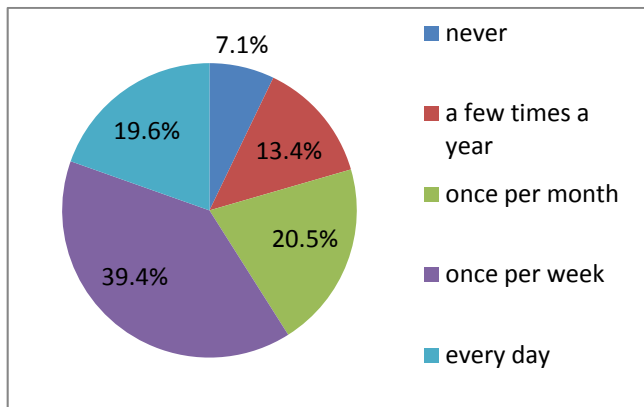
Jeśli chodzi o ocenę przydatności Internetu dla modlitwy 21,8% respondentów nie uważa go za zupełnie nieprzydatne (mniej niż średnia światowa: 31,9%) a 10,4% uważa to medium za bardzo przydatne w tym celu (świat: 31,9%)

Wykres 4: Jak często modlisz się online?

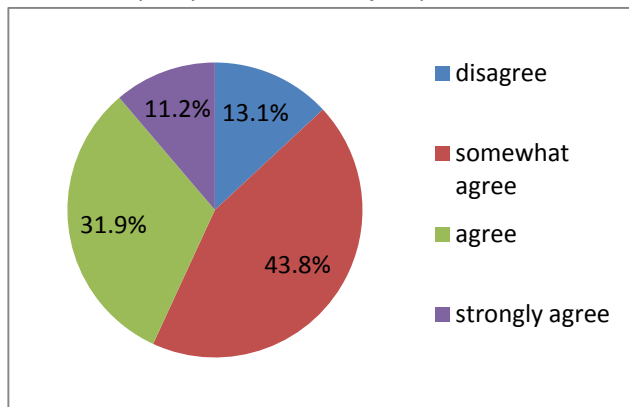

FORMACJA

Wykres 5:
Jak często uczysz się online?

Wykres 6:
Odnieś się do stwierdzenia: Technologia pozwala na polepszenie formacji kapłanów

Komentarz:

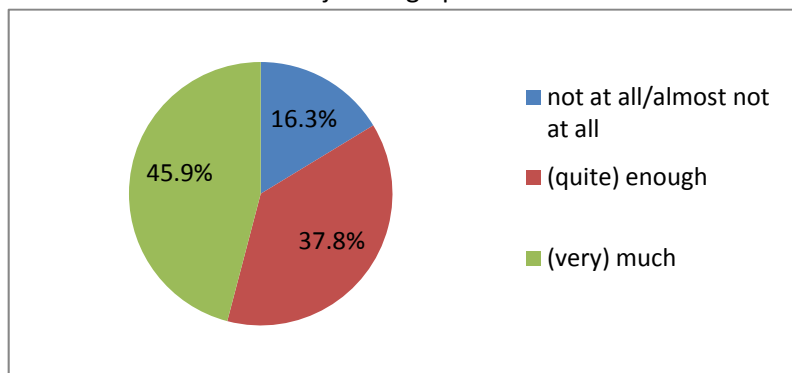
19,6% eKapłanów w Polsce uczy się online niemal codziennie a 39,4% robi to średnio raz na tydzień. Tylko 7,1% nigdy nie uczyło się online. Te wyniki sugerują, że eKapłani w Polsce korzystają z Internetu nieco częściej w celach naukowych niż pozostali kapłani na świecie (świat: 26,0% uczy się online codziennie, 34,1% tygodniowo, a 9,4% nigdy).

31,9% eKapłanów w Polsce zgadza się ze stwierdzeniem “technologia pozwala na polepszenie formacji kapłanów”, 11,2% nawet zdecydowanie zgadza się z powyższym. W tym przypadku respondenci z Polski oceniają TIK zdecydowanie poniżej średniej światowej (odpowiednio 40,6% i 23,8%).

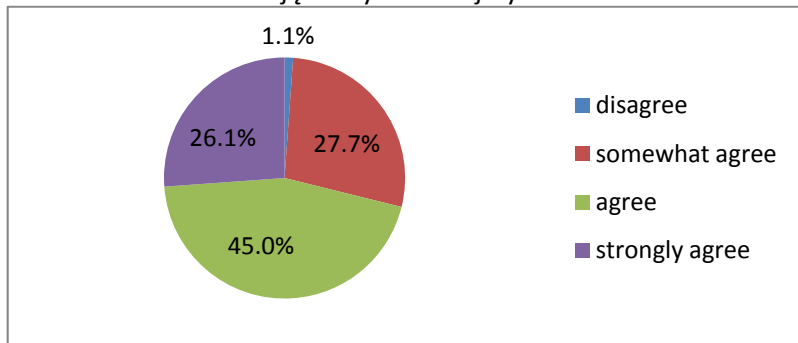
Poproszeni o ocenę najbardziej użytecznych instrumentów zdobywania wiedzy polscy eKapłani najczęściej wskazywali wyszukiwarki (20,0%) a 16,1% preferowało czytanie czasopism i książek. 6,0% preferowało edukację online i 6,0% sieci społecznościowe.

INKULTURACJA WIARY

Wykres 7:
Jak oceniasz przydatność Internetu w celu szerzenia chrześcijańskiego przesłania?

Odnieś się do stwierdzenia: Nowe technologie pozwalają na inkulturację wiary w dzisiejszym świecie?

Komentarz:

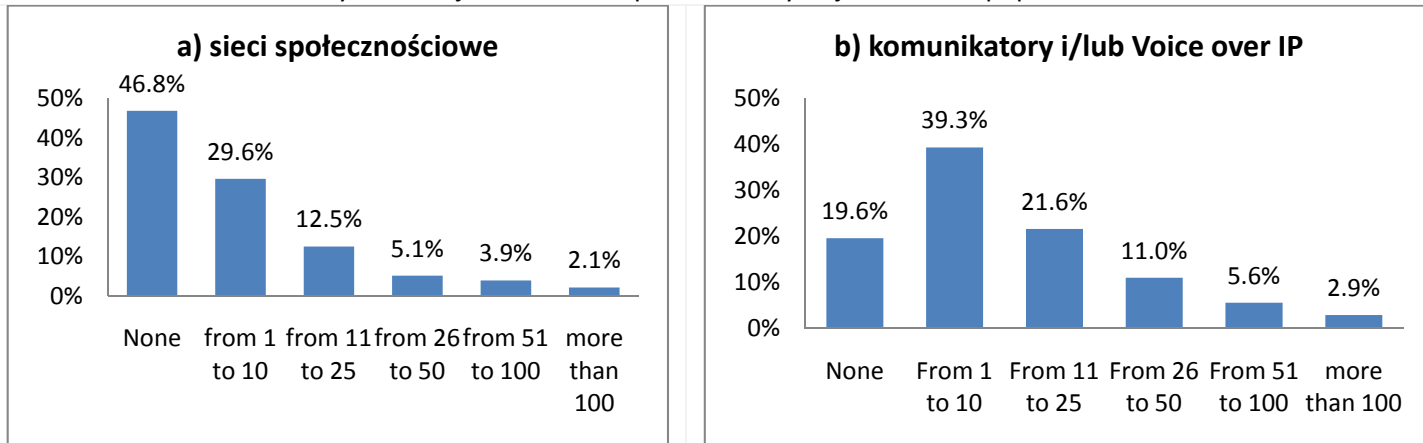
45,9% eKapłanów uważa Internet za przydatny lub zdecydowanie przydatny w celu prezentowania i szerzenia chrześcijańskiego przesłania. 16,3% uważa Internet za nieprzydatny lub raczej nieprzydatny w tym celu (średnia światowa wynosi odpowiednio 52,5% i 7,0%). Ponadto niemal trzy czwarte eKapłanów w Polsce (71,1%) zgadza się lub zdecydowanie się zgadza ze stwierdzeniem: “nowe technologie pozwalają na inkulturację wiary w dzisiejszym świecie”; jedynie 1,1% księży się z tym nie zgadza (świat: odpowiednio 72,9% i 2,7%).

75,5% eKapłanów w Polsce zgadza się lub zdecydowanie się zgadza ze stwierdzeniem: “technologia umożliwia lepszą ewangelizację wśród młodych ludzi” (świat: 75,1%) a 66,9% uważa, że: “cyfrowe technologie pozwalają lepiej ewangelizować młodzież” (powyżej średniej światowej wynoszącej 56,8%).

Z kolei 32,9% respondentów zgadza się lub zdecydowanie zgadza się, że “chrześcijańskie przesłanie nie trafia do starszych osób poprzez technologie”.

KOMUNIKACJA I SOCJALIZACJA NA "CYFROWYM KONTYNENCIE"

Wykres 9: Z jak wieloma kapłanami utrzymujesz kontakt poprzez ... ?

Komentarz:

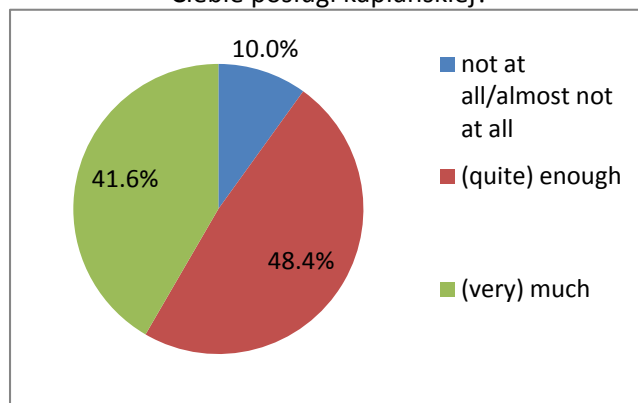
76,9% eKapłanów w Polsce uważa komunikowanie się z ludźmi przez Internet za przydatne lub bardzo przydatne. Jednakże eKapłani w Polsce wydają się być mniej skłonni do używania sieci społecznościowych: mimo to 19,2% używa sieci społecznościowych codziennie (świat: 26,4%) a 18,7% raz w tygodniu (świat: 17,6%), 31,7% nie korzysta z nich w ogóle (świat: 35,3%). Jeśli chodzi o korzystanie z sieci społecznościowych, 29,6% eKapłanów w Polsce ma od jednego do dziesięciu znajomych księży, z którymi komunikuje się w ten sposób a 2,1% zadeklarowało, że pozostaje w kontakcie z ponad setką. Większość (46,8%) nie używa jednak sieci społecznościowych do komunikowania się z innymi kapłanami. 39,3% eKapłanów w Polsce kontaktuje się poprzez komunikatory lub VoIP i ma wśród kontaktów od jednego do dziesięciu znajomych księży (więcej niż wyniosła średnia światowa - 36,3%), podczas gdy tylko 19,6% w ogóle nie kontaktuje się z kapłanami za pomocą tych środków (świat: 26,4%).

WNIOSKI

Komentarz:

41,6% eKapłanów w Polsce uważa, że korzystanie z technologii cyfrowych polepszyło znacznie lub bardzo (wartości 4 i 5) sposób w jaki wypełniają oni posługę kapłańską, czyli dokładnie tak samo jak reszta kapłanów na świecie; 48,4% nie dostrzega większych zmian (wartości 2 i 3), a tylko 10,0% widzi mały wpływ lub jego brak (wartości 0 i 1; świat: 12,2%). Podczas gdy 16,4% eKapłanów w Polsce zgadza się albo zdecydowanie zgadza się ze stwierdzeniem: "zagrożenia płynące z technologii są większe niż szanse przez nie oferowane", 28,4% nie zgadza się z tym zdaniem. Dlatego też, choć ogólna postawa wobec szans oferowanych przez TIK jest wśród polskich eKapłanów pozytywna, to jednak często pozostaje mniej pozytywna niż wśród księży na świecie.

Wykres 10: Jak bardzo używanie cyfrowych technologii wpłynęło na polepszenie sposobu wypełniania przez Ciebie posługi kapłańskiej?

Metodologia:

Badanie miało na celu zebranie świadectwa od 1% księży katolickich, proporcjonalnie do ich liczby w poszczególnych krajach wykonywania posługi kapłańskiej. Zbieranie danych ankietowych rozpoczęto 15 listopada 2009 r. a zakończono 28 lutego 2010 r. Kwestionariusz ankiety był dostępny w siedmiu językach (angielskim, francuskim, włoskim, polskim, portugalskim, hiszpańskim i niemieckim) i wypełniany zarówno w wersji elektronicznej jak i papierowej. Aby zapewnić największą możliwą dystrybucję, dokonano jej na kilka sposobów: wszystkie konferencje biskupów na świecie powiadomiono e-mailowo i pocztą tradycyjną; wszystkie diecezje 50-ciu największych krajów o największej liczbie kapłanów i zgromadzeń zostały powiadomione mailowo. Kwestionariusz był również reklamowany przez kilka katolickich agencji prasowych. By uniknąć błędów i awarii badanie było ogłaszane jedynie przez katolickie agencje a ruch na stronie internetowej badania był stale monitorowany; co więcej, choć ankieta była anonimowa, wielu księży pozostawiło swoje dane kontaktowe.

Istotna uwaga: Celem badania PICTURE nie jest udzielenie odpowiedzi na pytanie: Jak wielu księży używa TIK? Celem jest bowiem ukazanie aktywności duszpasterskiej prowadzonej przez księży online oraz przedstawienie ich postaw wobec technologii cyfrowych. Badanie PICTURE dotyczy jedynie księży, którzy mają dostęp do Internetu (w tym raporcie nazwanych eKapłanami). Przedstawione wyniki opierają się o jednoznacznie udzielone odpowiedzi, brak odpowiedzi nie był brany pod uwagę przy obliczaniu procentów.